

DAG til DAG program

Efterårs trækfugletur til Bulgariens Sortehavskyst 16. til 30. september 2023.

Bulgariens sortehavskyst giver hvert år en virkelig god chance for at opleve det imponerede efterårstræk af fugle med repræsentanter fra alle de artsgrupper, der trækker igennem det østlige Bulgarien i sidste halvdel af september måned. Den koncentrerede fugletrækroute der følger den vestlige sortehavskyst og kendt under navnet VIA PONTICA er den største trækroute beliggende i Europa kun overgået af Atlantic flyway som er USA's største mellem Nordamerika og Sydamerika.

Kredsene fugle fra hele Østeuropa, dele af Scandinavien og Rusland opsamles i store flokke eller 'skruer' over en bestemt flaskehals tæt på Burgas inden de fortsætter deres træk til Afrika. Fuglene stiger til vejrs hjulpet af solens varme der danner opstigende luftmasser kaldet termik . Vi vil på turen opleve tusindvis af trækkende og rastende rovfugle og vandfugle og i mange tilfælde ret tæt på. På de rigtig gode dage kan vi opleve synet af imponerende flokke på mellem 10.000 og 20.000 rovfugle, storke og Pelikaner i luften, somme tider samtidig.

Vi vil desuden møde mange trækfugle, der undervejs slår sig ned for at tanke op til det videre træk sydpå. Der findes mange rigtig gode træk- og rastlokaliteter for andefugle, pelikaner, skarver, hejrer, rovfugle, vadefugle, havfugle (kjoever, måger, tern), småfugle mm. Under de rigtige vejrforhold kan der ophobes ret store koncentrationer af mange forskellige arter i de mange rastlokaliteter/områder langs Sortehavet.

Turen vil fokusere på to hovedområder – den nordlige Sortehavskyst hvor Dobrudzha's store sletter der strækker sig helt ud til kystlagunerne og sanddynerne langs Sortehavet. Den sydlige del af disse store sletter er domineret af de imponerende klipper der danner Cape Kaliakra.

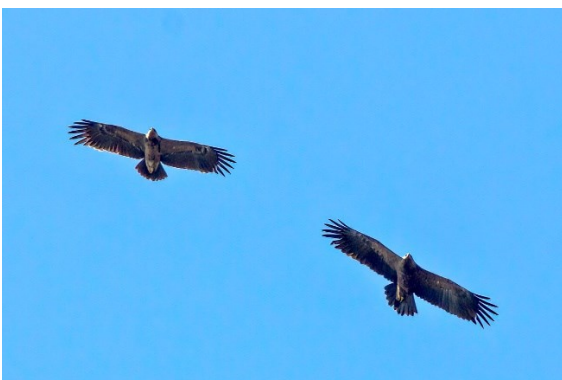
Efter en uges tid flytter vi os mod syd og krydser Balkan bjergene til vores destination som er det store Burgas complex med søer, vådområder, samt omkringliggende bakker langs den sydlige Sortehavskyst.

Dag 1 – 16. september

Afrejse fra Kastrup og derefter Ankomst Sofia Lufthavn, hvor vores guide fra Explorer 2000 vil tage imod os. Derpå kører vi til østpå til Kavarna og syv nætters ophold. Undervejs vil vi afhængig af tiden have et par stop ved gode fuglelokaliteter.

Dag 2 – 17. september

Hel dag på [Cape Kaliakra](#) og [Kamen Briag](#). Cape Kaliakra (Nos Kaliakra), er en velkendt træklokalitet, der til tider kan samle mange spændende småfugle samt pænt træk af rovfugle og havfugle. Stedets imponerende klippeformationer stikker et stykke ud og er omgivet af Sortehavet. I baglandet findes de sidste rester af de oprindelige Europæiske stepper. I disse områder kan vi forvente at se forskellige rovfuglearter på efterårstræk, som Hvepsevåge, Balkanhøg, Aftenfalk, Lille skrigeørn, Dværgørn, Slangeørn, Steppehøg og Hedehøg, mange småfuglearter, måger, tern og Ægæerskråpe.

Ægæerskråper

Dag 3 – 18. september

Cape Kaliakra og [Shabla Tuzla](#). Vi starter dagen med morgenobs på Cape Kaliakra med trækobservationer og ser om der er landet nye trækgæster i området. Derefter besøger vi Shabla Tuzla en lavvandet brakvandssø som er en meget vigtig rastlokalitet under trækket for vandfugle, vadere, ænder, måger og terner. På de omkringliggende sømarker vil vi kigge efter fødesøgende Lærker, Ellekrager, Biædere og Aftenfalke mv.

Dag 4 – 19. september

Cape Kaliakra og stepper nær [Bulgarevo](#). Vi starter igen dagen med morgenobs på Cape Kaliakra med trækobservationer og ser om der er landet nye trækgæster i området. Herefter besøg på de omkring liggende stepper (flere stop i området) hvor vi bla ser efter Nonnestenpikker, Markpiber, Kalanderlærke, Korttået lærke og Triel med mere.

Dag 5 – 20. september

Kaliakra og [Durankulak Lake](#). Vi starter igen dagen med morgenobs på Cape Kaliakra med trækobservationer og ser om der er landet nye trækgæster i området. Herefter kører vi nordpå mod grænsen til Rumænien for at besøge søen Durankulak som er en stor ferskvandssø omgivet af store rørskovsområder tæt på en stor og bred sandstrand ud mod Sortehavet. Her kigger vi efter vadefugle og ænder, måske forbiflyvende storke og Sort ibis på træk. I rørskoven har vi chance for at høre og/el se Lille Rørsanger mm.

Dag 6 – 21. september

[Bolata Valley](#) og Kaliakra. I dag starter vi med morgentur til Bolata valley – en klippefyldt og stenet dal der giver gode læ muligheder for et stort antal småfuglearter på træk, for eksempel Gulbug, Østlig Bleg Gulbug, Flodsanger, Savisanger mfl. Herudover forskellige hejrearter, vandhøns i en nærliggende sump. Desuden chance for Ørnevåge, Vandrefalk, Stor hornugle og Nonnestenpikker. Bagefter besøger vi igen Cape Kaliakra for at se fugle der trækker senere på dagen.

Dag 7 – 22. september

Skiftedag hvor vi starter med at køre sydpå til Burgas området og et 7 nætters ophold i byen [Pomorie](#) (*Pomorie, historisk kendt som Anchialos, er en by og badeby i det sydøstlige Bulgarien, beliggende på en smal klippehalvø i Burgas-bugten på den sydlige bulgarske Sortehavskyst. Det er beliggende i Burgas-provinsen, 20 km fra byen Burgas og 18 km fra feriestedet Sunny Beach*). Undervejs stop ved Goritsa Forest (Ege blandskov, Grønspætte, Gråspætte, Stor flagspætte, Mellemlagspætte, Lille flagspætte, Korttået træløber, Sørgemejse, Kernebidder, Gærdeværling) og Kamchia River (diverse vandfugle, Fiskehejre, Purpurhejre, Sølvhejre, Silkehejre mm). Mulighed for trækkende rovfugle og storke.

Endvidere korte stop ved Balchik og Albena for at kigge efter forskellige måge- og ternearter, desuden stop med udsigt over Yatata sumpene nær Varna for at kigge efter Hvidøjet And, Purpurhejre mm.

Dag 8 – 23. september

[Atanasovsko lake nord](#), [Atanasovsko lake syd](#), Mandra lake og [BBFS Reserve poda](#) (biologisk felt station). Hele dagen går med at besøge forskellige biotyper med fuglelokaliteter i det store Burgas vådområde complex. Et udsnit af de mest interessante arter omfatter: Havørn, Krøltoppet og Hvid Pelikan, Purpurhejre, Tophejre, Lille Rørvaktel, Stylteløber, Kærløber, Krumnæbbet ryle, Dværgryle, Temmincksryle, Damklire, Hvidbrystet Præstekrave, Odinshane, Tyndnæbbet måge, Sorthovedet Måge, Dværmåge, Sandterne, Hvidvinget terne, Sortterne og Hvidskægget terne.

Dag 9 – 24. september

[Cape Emine](#). Heldagstur til Cape Emine beliggende nord for Burgas. Godt sted for trækkende småfugle. Ved vind fra de rigtige retninger kommer en del rovfugle på træk ind over området. Over havet har vi mulighed for Ægæerskråper, Sortstrubet Lom og Rødstrubet Lom, Sorthalset Lappedykker, forskellige arter måger og terner.

Dag 10 – 25. september

En heldagstur til [Strandzha Nature Park](#) med Strandzha Mountain og [Ropotamo National Park](#) med Ropotamo River og Alepu marshes (sumpområde). De mørke løvfældende skove er hjem for 7 forskellige arter spætter, bla Sortspætte, Hvidrygget Spætte, Gråspætte, Syrisk Flagspætte, Stor Flagspætte, Mellemflagspætte og Lille Flagspætte. Desuden Lille Fluesnapper, Hvidhalset Fluesnapper, Kernebider, Sørgemejse, Hærfugl og Gærdeværbling. Om eftermiddagen besøger vi Ropotamo River og Alepu marshes for at finde Dværghalskarv, Lille Lappedykker, Tophejre, Purpurhejre, Atlingand, Krikand og forskellige vadere.

Dag 11 – 26. september

[Karnobat Hills](#) and Poroi Reservoir. Idag vil vi udforske de skovklædte bakker vest for Burgas der giver læ for rastende rovfugle under trækket. Stedet ligger højt over Burgas og giver en imponerende udsigt over hele Burgas-bugten. Ved de rigtige vindforhold kan vi opleve mange lavtflyvende rovfugle tæt på. Dernæst checker vi Poroi som er et stort indlands reservoir der tiltrækker trækkende vadefugle. Her findes desuden en lille population af Rustand og normalt også Sort Ibis. I omgivelserne har vi chance for Hortulan og Gærdeværbling, Rødrygget- og Rødhovedet Tornskade, Markpiber og Skovpiber, Toplærke, Korttået Lærke samt Syrisk Flagspætte, Mellemflagspætte og Lille Flagspætte.

Dag 12, 13 og 14 – 27., 28., og 29. september

Står i rovfugletrækkets tegn hvor vi koncentrerer os om 'flaskehalsen' for rovfugletrækket ovenfor Atanasovsko Lake. Atanasovsko Lake er en af Bulgariens vigtigste ornitologiske nøglelokaliteter med ca 314 observerede fuglearter – næsten 70% af Bulgariens fuglearter er registreret her. Det er også et meget vigtigt rasteområde for tusindevis af trækfugle der under efterårstrækket skal 'tanke op' med ny energi inden den videre rejse mod vinterkvarteret. Anden halvdel af september måned er top perioden for antal trækkende Lille Skrigeørn hvor næsten 90% af verdenspopulationen passerer forbi. Ved de rigtige vindretninger kan man ved denne træk flaskehals opleve op til 10.000 fugle passere på en time.

Lille Skrigeørn på træk

En anden rovfugleart hvor næsten hele den Europæiske bestand passerer er Aftenfalk. Derudover kan vi opleve hundredevis af Hvepsevåger, Sort og Hvid stork, Rørhøge, Hedehøge og Steppenhøge, Slangeørne, Dværgørne og flokke af Balkanhøge, med flere.

Flok af Balkanhøge

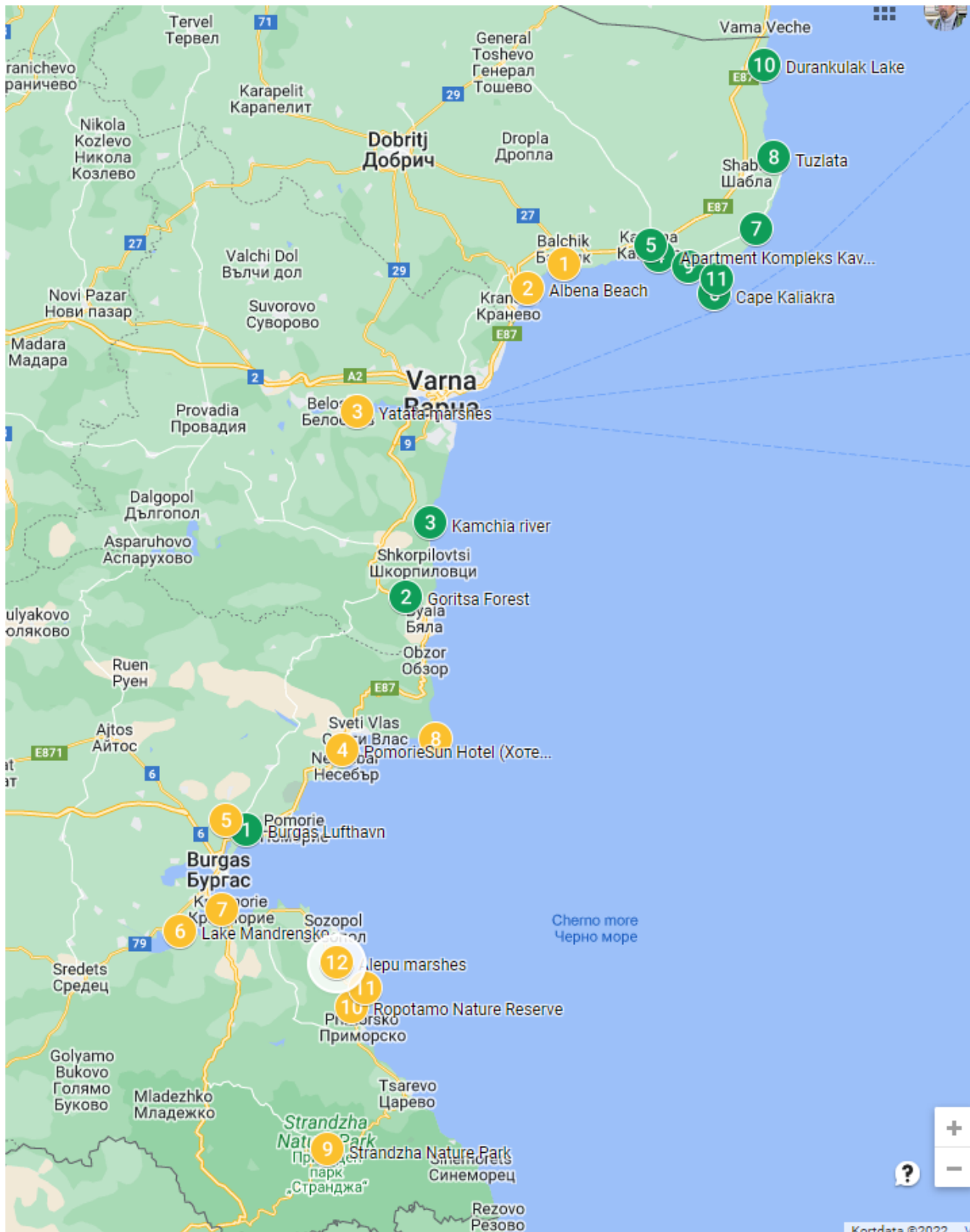
Sort stork på træk

Dag 15 – 30. september

Morgen-obs ved Atanasovsko Lake og derefter busrejse til Sofia med stop undervejs.

Bemærk at som følge af skiftende vejrforhold, kan der ændres i rækkefølgen af programpunkterne på de enkelte dage.

Her ses de lokaliteter vi skal besøge spredt fra nord til syd langs den Bulgarske Sortehavskyst.